

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.596/2020/4.

A tanács tagjai: . Zánthy János
a tanács elnöke
Deutschné dr. Kupusz Ildikó
előadó bíró
.
Farkas Katalin
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Ozsvári-Lukács Ádám ügyvéd

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala

Az alperes képviselője: ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 32.K.702.218/2020/5.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 32.K.702.218/2020/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes 2016. május 1. napjától rokkantsági ellátásban részesült. Az elsőfokú hatóság a 2019. február 14. napján kelt ... számú határozatával a felperes részére 2016. május 1. napjától megállapított rokkantsági ellátás továbbfolyósításáról rendelkezett a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) 19. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott felülvizsgálat során a 2019. február 6. napján kelt.... számú elsőfokú komplex minősítést végző bizottság összefoglaló véleményében megállapított 34% mértékű egészségi állapot és C2 minősítési kategória alapján.
- [2] A másodfokú hatóság a 2019. május 14. napján kelt ... számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát megváltoztatta, a 2016. május 1. napjától megállapított rokkantsági ellátást megszüntette

és 2019. február 15. napjától kezdődően 145.110 forint összegű rokkantsági ellátás megállapításáról rendelkezett a 2019. május 6. napján kelt... számú másodfokú komplex minősítés során véleményezett 30%-mértékű egészségi állapot és a D minősítési kategóriába tartozás alapján.

A felperes keresete és az alperes védirata

- [3] A felperes kereseti kérelmében az Alkotmánybíróság 21/2018.(XI.14.) AB határozat felhívásával a hatósági határozatok hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Ervelése szerint az egészségi állapota miatt önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, ezért az E minősítési kategóriába tartozik [Mmtv. 3. § (2) bekezdés bd) pontja]. A komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet (R.) 3. § (2) bekezdés f) pontjának, és az 1. számú melléklet 11.2.2. és 11.2.3. pontjainak felhívásával állította, hogy a felülvizsgálatának elrendelése nem szükséges, állapota végleges, mert konzervatív kezeléssel állapota legfeljebb fenntartható, csak tünetileg kezelhető, abban érdemben javulás nem várható. Sérelmezte, hogy az első- és másodfokon eljáró komplex minősítést végző bizottsági vélemények a becsatolt orvosi dokumentáció alapján az egészségi állapotát nem megfelelően értékelték, figyelmen kívül hagyták, hogy a 2016. február 25. napján kelt felülvizsgálat során 40%-os mértékű mozgásszervi részkárosodás került véleményezésre, továbbá, hogy a fogyatékossági támogatás megállapítására irányuló eljárásban a 2017. szeptember 20. napján kelt vélemény szerint súlyos mozgásszervi fogyatékos személynek minősítették, a felülvizsgálatot rögzítő rendelkezés nélkül. Vitatta a szív- és érrendszeri, valamint a pszichés részkárosodásának mértékét, továbbá kifogásolta, hogy az emésztőszervi, endokrin elváltozásból és a rendszeres panaszokat okozó magas vérnyomás megbetegedésből eredő részkárosodási értéket az eljáró komplex minősítést végző orvosi bizottságok nem állapítottak meg.
- [4] Az alperes védiratában a határozataiban foglalt ténybeli és jogi indokokat megismételve a kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy az alperes a felperes által csatolt orvosi dokumentumok figyelembevételével a komplex minősítés során az R. rendelkezéseinek megfelelően járt el és döntései az Mmtv., valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) rendelkezéseinek mindenben megfeleltek.

Az elsőfokú ítélet

- [5] A bíróság a másodfokú hatóság határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisítette az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte az Mmtv. 2. § (1) bekezdése, 3. § (1) bekezdése, 19. § (2) bekezdése, az R. 3. § (1) bekezdése, 3. § (2) bekezdés e)-f) pontjai, a Kp. 85. § (2) bekezdése alkalmazásával. A perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy a felperes egészségi állapotának mértéke 2019. januárjától kezdődően – az első- és másodfokú komplex minősítést végző orvosi bizottságok vizsgálatának időpontjában is – 30%-os volt, önellátási képességének részleges elvesztése miatt E minősítési kategóriába tartozó megváltozott munkaképességű személy.
- [6] A felperes az igazságügyi orvosszakértő szakvéleményével a mozgásszervi megbetegedés részkárosító mértékét illetően, valamint felülvizsgálatának indokoltságára vonatkozóan nem értett egyet. A perben kirendelt szakértő a szakvéleményét – a felperesnek a mozgásszervi részkárosodás mértékére és a felülvizsgálatára vonatkozó észrevételei ismeretében is – fenntartotta. A bíróság kiemelte, hogy a 2016. évben és a jelen eljárásban az igazságügyi szakértők által alkalmazott értékelési módszer esetében a 4% körüli különbség szokványos a más időpontban, más vizsgálati leletek alapján, más értékelő szakértő általi minősítések esetében, amely a módszer hibahatárának felel meg. Ennek okán a felperesi mozgásszervi részkárosodás mértéke további szakértői bizonyítást nem igényelt, azt a felperes maga sem kezdeményezte. A bíróságnak szakismeret és kompetencia

hiányában nem volt módja 40% vagy azt meghaladó mértékű mozgásszervi részkárosodás megállapítására, ezért a 37% mértékű szakvéleményben rögzített mozgásszervi részkárosodási mértéket elfogadta.

- [7] A felperes felülvizsgálatának szükségességével kapcsolatban kiemelte, hogy állapotában a kórképek természetes kórlefolyását tekintve javulás nem várható, az esetleges mozgásszervi állapotjavulást előidéző csípőműtét elvégzése jelentős kockázattal jár a felperes kísérő szívbetegsége miatt. Ezt a látszólagos ellentmondást azonban a szakértő feloldotta kiegészítő szakvéleményében, kitérve arra, hogy az a megállapítás, amely szerint az esetleges műtét kockázatos, nem azonos azzal az állítással, hogy a műtét esetleges elvégzése teljességgel kizárható. Érvelése szerint a szakértő véleménye azért megalapozott, mert a jövőbeli események nem ítéltetők meg, ezért a szakértő orvosszakmailag - a műtét csekély valószínűsége ellenére – annak elméleti lehetőségétől nem tekinthetett el. Egyetértett a felperessel abban, hogy a felperes önellátási képességének javulása rehabilitációs szakértői kérdés, amely azonban a jelen per tárgyát nem képezte.
- [8] Mindezekre tekintettel a bíróság az igazságügyi szakértő kiegészített szakvéleményét aggálytalannak értékelte, azt ítélezése alapjául elfogadta és a hatóságok határozatait hatályon kívül helyezte. Az új eljárásra előírta, hogy az alperesi hatóságnak a peres eljárásban szerzett szakértői vélemény alapján a 30% mértékű egészségi állapot és az E minősítési kategória szerint kell megállapítani a felperest megillető ellátás összegét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte az R. 1. számú mellékletének 11.2.2. és 11.2.3. pontjai, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) 2. § (1)-(2) bekezdése, Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltóságra vonatkozó rendelkezések bíróság általi megsértése miatt.
- [10] A felperes – a peres eljárás előzményeinek és a jogerős ítélet indokainak részletes ismertetését követően – kifejtette, hogy az R. 1. számú melléklet 11.2.2. pontja 56 éves életkor esetén lehetővé teszi, hogy 3 éven túli felülvizsgálati időpont kerüljön meghatározásra, azonban a 11.2.3. pont abban az esetben, ha az állapotban változás nem várható, a felülvizsgálat elrendelésének mellőzéséről rendelkezik. Álláspontja szerint a szakértőnek akként kellett volna nyilatkoznia, hogy a felülvizsgálata nem szükséges. Érvelése szerint a felülvizsgálat szükségességének a megítélése körében az R. 1. számú melléklet 11.2.2. és 11.2.3. pontját, a Fot. 2. § (1)-(2) bekezdéseivel, valamint Magyarország Alaptörvénye II. cikkével összhangban kell értelmezni, amellyel az egészségkárosodott fogyatékos személyre felesleges megterhelést és megaláztatást jelentő felülvizsgálat nem egyeztethető össze, ezért a felülvizsgálat előírása az R. 1. számú melléklet 11.2.2. és 11.2.3. pontjába ütközik. Előadta, hogy a felülvizsgálatra való eljutás jelenlegi állapotában is rendkívül nehezen megoldható, a nehezítettség várhatóan egyre fokozódik, számára a felülvizsgálat előírása súlyos és értelmetlen megterhelést jelent, amely tartós bizonytalanságot okoz a jövőre nézve. Az alperes komplex minősítést végző elsőfokú szakértői bizottsága a 2016. február 25. napján készített vizsgálata során 40%-os mértékű mozgásszervi rész-egészségkárosodása helyett megállapított 37%-os mérték számára nem indokolható bizonytalanságot jelent, mert nem magyarázható, hogy a romló egészségi állapota mellett a részkárosodás mértéke miért csökkenhetett.
- [11] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A felülvizsgálati kérelem nem alapos az alábbiak szerint.

- [13] A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül [Kp. 115. § (2) bekezdés, 108. § (1) bekezdés].
- [14] A felperes felülvizsgálati kérelmében a szakvéleményben foglalt mozgásszervi részkárosodás alulértékelését, az R. 1. számú mellékletének 11.2.2. és 11.2.3. pontjának bíróság általi megsértését, valamint azt állította, hogy az R. 1. számú melléklet 11.2.2. és 11.2.3. pontját a Fot. 2. § (1)-(2) bekezdéseivel, valamint Magyarország Alaptörvénye II. cikkével összhangban kell értelmezni.
- [15] A Kp. 117. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben nem lehet hivatkozni új jogalapra és olyan új tényre, körülményre, amely nem volt sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárás tárgya. A Kúria számos határozatában (BH 1996.372.; KGD 2000.149., Mfv.III.10.583/2014/4.,) rámutatott, hogy a felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslati eljárás, abban nem lehet hivatkozni új jogcímre, illetve megjelölni olyan új jogszabálysértést, amelyre a fél a felülvizsgálati eljárást megelőző bírósági eljárásban nem hivatkozott. A rendkívüli perorvoslatnak csak olyan téves jogi álláspont vagy mulasztás szolgálhat alapjául, amely az eljárás korábbi szakaszaiban is a per tárgya volt. Amely kérdéssel ugyanis a korábban eljárt bíróságok erre irányuló kérelem hiányában nem foglalkozhattak, azzal kapcsolatban jogszabálysértést sem követhettek el. Tekintettel arra, hogy a per tárgya a felperes egészségi állapotának és minősítési csoportjának megállapítása, a felperes egészségi állapotához képest a felülvizsgálat szükségességének megítélése volt, amelynek során az Mmtv. rendelkezéseit és nem a Fot. szabályait alkalmazva járt el a bíróság.
- [16] A fentebb kifejtettekre tekintettel a Kúria mellőzte a Fot. 2. § (1)-(2) bekezdéseivel kapcsolatos felperesi kifogások vizsgálatát.
- [17] Az Alaptörvény II. cikkére a felperes csupán hivatkozott, a megsértés körében érdemi nyilatkozatot nem tett. A Kúriának a régi Pp. 272. § (2) bekezdése értelmezési körében kialakított álláspontja továbbra is irányadó: A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait ismerteti. A Kúria a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK véleményében kifejtette: követelmény, hogy a fél a felülvizsgálati kérelmében pontosan jelölje meg azt a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek a megsértésére hivatkozik. A jogszabálysértés tartalmi körülírása keretében a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek szabad szöveges formában is meg kell fogalmaznia a jogerős ítélet általa sérelmezett és rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát, amellyel kapcsolatban részletesen ki kell fejtenie jogi álláspontját. A tartalmi elemek hiánya vagy fogyatékosága esetén ugyanis a Kúria nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzakt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja.
- [18] A felperes az Alaptörvény II. cikkének megsértése körében előadott hivatkozása a fentebb írt követelményeknek nem felel meg, ezért a Kúria annak vizsgálatát mellőzte.
- [19] A mozgásszervi részkárosodás alulértékelésével és a felülvizsgálat szükségességével kapcsolatban a Kúria több határozatában (Kfv.X.37.883/2019., Kfv.X.37.256/2019/7., Kfv.X.37.356/2019/6.) rámutatott arra, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira való jogosultság megállapításához szükséges tények lényeges megítélése különleges szakértelmet igényel. A felperes a perbeli esetben orvosszakmai kérdéseket vitatott. A bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a szakvélemény szakmai szempontú megítélésére nem képes, a bíróság szabad mérlegelési joga szakkérdésben nem érvényesül, ezért a perben a bíróság igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki. A szakvéleményre tett észrevételek alapján a bíróság a szakértőt szakvéleménye kiegészítésére hívta fel, ítéletében ismertette azokat az indokokat, amelyek alapján a kiegészített szakvéleményt a véleményezett mozgásszervi mértékre és a felülvizsgálatra vonatkozóan is aggálytalannak tekintette.

A felperes az ezt követően előterjesztett indítványában és a felülvizsgálati kérelmében – megismételve a korábban előadottakat – nem terjesztett elő olyan indítványt, amely a szakvélemény helytállóságát – aggályossá tette volna. A felperes által előadottak – a 2016. február 25. napján kelt felülvizsgálat során megállapított 40%-os mértékű mozgásszervi részkárosodás, valamint a fogyatékosági támogatás megállapítása iránt indult eljárásban a felülvizsgálatot megelőző véleményezés – a jelen per tárgyán kívül eső feltételek vizsgálata eredményeként kerültek véleményezésre, azok nem a megváltozott munkaképességű személyek jogosultságának vizsgálata során levont következtetéseket tartalmazzak. A szakértő a két különböző eljárásban készült szakvélemények közötti látszólagos ellentmondást a kiegészítő szakvéleményében feloldotta, az eltérés okának orvosszakmai indokát adta.

- [20] A bírói gyakorlat szerint önmagában azt a tény, hogy egyes betegségek részkárosító hatása a közigazgatási eljárásban és a perben az R. keretei között elvégzett szakértői mérlegeléssel eltérő mértékben kerül meghatározásra, a kirendelt szakértő szakvéleménye aggályossága megállapítására nem ad alapot (Kfv. X. 38.277/2019/7), ezért a bíróság jogszabálysértés nélkül döntött a szakvélemény aggálytalanságáról és fogadta el ítélezése alapjául.
- [21] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet – a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával – hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [22] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért a Kúriának e tárgyban rendelkeznie nem kellett [Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 82. § (1) bekezdése].
- [23] A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről az Mmtv. 14. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.
- [24] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.
- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. november 30.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Deutschné dr. Kupusz Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő